

Akcijski načrt za višjo produktivnost je tudi pokojninska reforma

V Zdrúženju Manager smo na današnjem e-dogodku *Observatorij 2021* nadaljevali z javno razpravo o akcijskem načrtu za višjo rast produktivnosti, ki smo ga predstavili septembra na Managerskem kongresu. Z njim želimo poenotiti cilje vlade, gospodarstva, sindikatov in akademske sfere, kako naj Slovenija raste in se razvija. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je danes izpostavil, da so se v vladi že lotili dveh ukrepov iz akcijskega načrta – debirokratizacije in upravljanja državnega premoženja. Mitja Gorenšek iz GZS je opozoril, da lahko le s sodelovanjem dosežemo skupne cilje in da podjetja v krizi ne smejo varčevati na raziskavah in razvoju. Lidija Jerkič iz zveze sindikatov je izpostavila velik pomen izobraževanja aktivnega prebivalstva, Dušan Mramor pa je poudaril, da je izveden akcijski načrt lahko tudi pokojninska reforma, ki je zaradi izjemno slabih demografskih kazalcev nujna.

Akcijski načrt za višjo rast produktivnosti je izjemno dober temelj za sklenitev družbenega dogovora o tem, kaj je dolgoročno dobro za nas in naš razvoj, za zagotavljanje družbene blaginje, je na Observatoriju 2021 izpostavila **Medeja Lončar**, predsednica Zdrúženja Manager: *»Iskreno si želimo, da ukrepi iz načrta ne bodo samo črke na papirju, temveč bodo ugledali luč sveta v obliki konkretnih ukrepov države. To bo mogoče samo ob sodelovanju vseh ključnih deležnikov.«*

V prvi vrsti odgovornost vlade, delodajalcev in delojemalcev

Za uspeh akcijskega načrta je nujen družbeni dogovor, je poudarila tudi so-koordinatorica načrta, dr. **Polona Domadenik** z Ekonomske fakultete v Ljubljani: *»Vsak družbena skupina mora prevzeti odgovornost za svoj del in celoto, v prvi fazi so to vlada, delodajalci in delojemalci. Ukrepi v tem načrtu so komplementarni, več kot jih bomo izpeljali, večja bo rast produktivnosti.«* Predpogoja za to sta pozitivna usmerjenost družbe in učinkovit politični sistem, vzpostavljena pravna država ter naj sodobnejši okoljevarstveni sistem.

Dr. **Dušan Mramor**, vodja Observatorija, je ob tem izpostavil, da bomo brez povečanja produktivnosti imeli nižje pokojnine, plače in nižje socialne transferje. Meni celo, da je izveden akcijski načrt za višjo produktivnost lahko tudi pokojninska reforma, ki je drugačna, saj bolj smiselno, manj boleče, zmanjšuje delež izdatkov za pokojnine, hkrati pa je tudi nujna, saj je staranje prebivalstva največji problem Slovenije.

Okrevanje gospodarstva v 2021, s 5,1-odstotno rastjo

Akcijski načrt sicer ni odgovor za izhod iz krize, ki jo je povzročila epidemija covid-19, je pa mogoče marsikaterega od ukrepov uporabiti kot priložnost za izhod iz nje, na primer na področju infrastrukture.

O vplivu covid-19 na produktivnost in gospodarstvo je mag. **Marijana Bednaš**, direktorica Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), povedala, da bo drugi val epidemije povzročil manjši padeč gospodarskih gibanj kot prvi, ko je bil upad 13-odstoten. Veliko večje negativne posledice bo imel za storitveni sektor, manjše pa za predelovalne dejavnosti in tiste dejavnosti, ki so bolj vpete v mednarodno menjavo. Na Umarju napovedujejo, da bo imela Slovenija letos 6,7-odstotni upad gospodarske aktivnosti, v 2021 pa bo sledilo okrevanje – napovedujejo 5,1-odstotno rast.

Počivalšek: Smo že začeli z debirokratizacijo in učinkovitejšim upravljanjem državnega premoženja

V osrednjem delu današnjega dogodka so se soočili ključni deležniki, ki lahko prispevajo k uspešni izvedbi akcijskega načrta. Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo **Zdravko Počivalšek**, ki je bil z ministrstvom eden od pobudnikov za pripravo 'biblije gospodarskega in družbenega preporoda Slovenije', je dejal, da so se v vladi že lotili dveh ukrepov iz akcijskega načrta – debirokratizacije in bolj učinkovitega upravljanja državnega premoženja. *»V tem trenutku z državnim premoženjem, v katerem je prek 100 podjetij, upravlja pet različnih entitet. Z boljšim upravljanjem želimo priti do ciljnih 8 odstotkov donosnosti. Tudi 70 odstotkov hotelskih kapacitet v Sloveniji je v državni lasti. Tu smo ob boku Kubi. To lastnino imamo razpršeno in želimo ustvariti celovito upravljanje portfelja, da pridemo do boljših rezultatov in investicij,«* je izpostavil Počivalšek. Dodal je, da je cilj z ukrepi iz akcijskega načrta zmanjšati zaostanek v produktivnosti za Avstrijo v petih letih za polovico.

GZS opozarja na napake iz prejšnje krize

Mitja Gorenšček, izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), je opozoril, da je naša družba precej razdvojena: *"Ne razumemo, da bomo le s sodelovanjem dosegli cilje, kakršne si zastavljamo v tem in podobnih dokumentih."* Dodal je, da morajo slovenska podjetja tudi v krizi vzdrževati kondicijo, ne samo preživeti, ob tem pa se tudi bolj usmeriti v prihodnost: *»Država s svojimi ukrepi do PKP 6 uspešno gasi nastalo situacijo zaradi epidemije, paziti pa moramo, da ne bomo ponovili napake iz prejšnje krize. Ta se je odrazila v letih 2010-2013, ko so podjetja, ki so se borila za stabilnost, odrekala pomembnim dejavnostim, kot so vlaganje v raziskave in razvoj, zapirale so razvojne oddelke in izgubile potencial v kadru, ki se je prilagodil krizi in poiskal izzive v tujini, tudi v Avstriji.«* Na GZS so v okviru PKP ukrepov predlagali razvojni vavčer, da podjetjem ne bi bilo treba varčevati na področju raziskav in razvoja.

»Osnova za družbeni dogovor je družbeni dialog«

Lidija Jerkič, predsednica ZSSS, je pri ukrepih akcijskega načrta poudarila pomen izobraževanja in vlaganja v kadre: *»V Sloveniji velikokrat gledamo kratkoročno, iz leta v leto, iz mandata v mandat. Struktura izobrazbe aktivno zaposlenih je pomembna, da ne bomo soočeni s polovico aktivno zaposlenih z neustrezno izobrazbo. V okviru PKP moramo pravilno ukrepati, da ljudi motiviramo za dodatno izobraževanje. Če se tega ne bomo ustrezno lotili, bomo zamudili pomemben čas. To pa je povezano s produktivnostjo, saj moramo Slovenijo graditi naprej na pravih kompetencah.«* Jerkič je še opozorila, da kakršen koli družbeni dogovor v tem trenutku ne bi bil uspešen, saj situacija s covidom-19 in ravnanje politike potiska vsakega k sebi, ter da so sindikati v celoti odrinjeni od priprave PKP 7.

»Osnova za družbeni dogovor je družbeni dialog, tega pa v tem trenutku ni. Represija ni orodje družbenega dialoga,« je izpostavil **Ali Žerdin**, urednik in član Observatorija ZM ter dodal, da je za sprejetje kakršnega koli soglasja potrebna potrpežljivost, ne pa konflikti. Zdaj smo priča konfliktom na različnih področjih, tudi v kulturi, ki na videz ni povezana s produktivnostjo: *»A kulturna sfera daje širi družbeni okvir, znotraj katerega nastajata ustvarjalnost in inovativnost, ta pa je že povezana s produktivnostjo. Če torej zatolčemo širši okvir družbene ustvarjalnosti, s tem uničimo humus, iz katerega rasteta inovativnost in višja produktivnost.«*

Direktor ISR **Tine Kračun** pa je dejal, da se države velikokrat ukvarjajo s težavami na strateških ravneh, rešitve pa slonijo na operativnih rešitvah. Povzel je rezultate raziskave o dodani vrednosti v razvoju, ki kažejo, da imajo najvišjo dodano vrednost v slovenskem izvozu mikro podjetja z dobro blagovno znamko, prek katere dosegajo višjo dodano vrednost.

Foto: Observatorij 2021

Dodatne informacije: komunikacije@zdruzenje-manager.si, 031 347 721 (Nina Oštrbenk) in 041 213 451 (Matjaž Kljajić)